

Lo perièr amb las sèt peras d'aur de Perinhan

Era i a plan de temps.

Era quand la mameta de la mameta de la Margarideta èra pichoneta.

Aquela Margarideta se'n èra anada dins la garriga culhir «la grana» sus l'ausina, que servissiá per tintar la farda.

Tot a son trabalh, ausiguèt dins lo pelenc un piuladís triste...

-« Qué serà aquò ? »

Era una palomba nafrada que se recantunhava jos una mata de cade.

-« Ajas pas paura, aucelet, diguèt doçament Margarideta. Te farai pas cap de mal ! »

La pren dins sas mans, l'amanhaga :

-« Me'n vau te suènhar e quand seràs guerida, te'n podràs anar ont voldràs ! »

La drolleta pren la palomba a son ostal. Li fa un cataplasma amb de granas de lin, de mèl, de frigola, de sàuvia, d'aspic e de romanin. Li dona a beure de lait de sa feda e la pausa dins un panièron a mitat plen de saralhs, al ran de son lèit. E quauques jorns après, la palomba i èra pas mai.

Margarideta en dobriguent l'uèlh, lo matin, se'n avisa. A mitat desrevelhada, paupeja lo nis... e de qu'amassa dins sa manòta ?... Una plumeta fina e una grana ponchuda !

-« De qué ne'n vau faire ? pensa la Margarideta.

La palomba mon amiga m'a daissat sa pluma per que la doblidèsse pas. E coma i a tanben una grana, me la cal semenar !

Prenguèt un pòt de tèrra, i semenèt la grana e la metèt sul finestron de la cosina per que vegèsse un pauc lo sorelh.

E cada jorn anava posar d'aiga per li donar a beure.

Los jorns de l'ivèrn an passat. La prima es venguda e sul finestron, la grana a grellhat.

Ara es una planta que creis talament vite que la Margarideta dèu la tirar de sul finestron per pas que tapèsse lo jorn. La met davant sa pòrta, dins la carrièira estreita.

Aquí, totes los que passan s'arrèstan per saupre de qu'es aquela planta e d'ont ven. Digús la coneis pas !

Lo senhor de Perinhan, que viu amondaut, b'apren e fa mandar la Margarideta per que li portèsse sa planta.

-« Margarideta, ieu te pòdi dire qu'aquela planta serà lèu un arbre e se vòls, te doni la permission de lo plantar dins la cort del castèl. Te'n ocuparàs e aquel arbre serà a nosautres dos.

Te cal plan comprene qu'es la solucion la mai rasonabla. »

Es çò que fa la Margarideta. E cada jorn monta al castèl veire son arbre.

E los jorns e los meses passan. L'arbre se fa plan bèl... e la Margarideta tanben, qu'ara a setze ans e lo pèl color de solelh...(Es çò que se ditz lo jove senhor de Perinhan quand entrevei la joventa al pè de son arbre, fialant o brodant.)

Aquel matin de la prima, l'arbre es tot cobèrt de flors blancas, que l'estiu cambiarà en fruits, gautas confladas e còl prim.

A l'auton, las peras son vengudas rossèlas coma l'aur e lo senhor ditz a la Margarideta :

-« Es ora de la culhida. Lo perièr a fait sèt peras... Se vòls, las anam partejar. N'auras tres. Ne prendrai tres ...

E la que demorarà, la balharèm a Cauquil, lo pelegrin que se'n va deman sul camin polverós cap a San Jaume de Compostèla. Gardarà aquela pera per la set. »

Es atal que Margarideta e sa familha tastèran pel primièr còp del fruit de Perinhan : la pera.

Al pè de son arbre dins la cor del castèl, Margarideta i vei de temps en temps de senhors e de damas, ricament vestits, e de trobadors que tota la nuèit li cantan doças cançons d'amor sus sa guitarra.

Davant aquel bèl mond, se sentís mai petita que la formigueta. Pòt pas mèsimes imaginar que lo senhor jove la trape polida...

Pas mens, es vertat... Lo jove n'avià d'uèlhs que per ela. Mas un jorn, lo senhor deguèt se preparar per se'n anar a la crosada, amb lo comte de Narbona, luènh, de l'autre costat de la Mar, al país dels Maures.

Aprenent la novèla, Margarideta se posquèt pas empachar de plorar en silenci.

-« Per de qué ploras, bèla pichona ? Es mon dèspart que te carcanha ? »

-« Oc senhor ! Ai paura que quicòm vos arribe. Ai paura de la guèrra, del naufragi, de la malautiá, de la pèsta ! »

-« Escota plan çò que te vau dire, Margarideta ! Res de michant podrà pas m'arribar se, en partiguent, ai sus ieu quicòm de tu ! E se tu m'aimas coma t'aimi ieu, t'esposarai quand tornarai !»

E li balhèt per pròba de son engajament son mocador de seda blua.

Alara Margarideta se'n anèt a son ostal e tota la nuèit, la valenta, brodèt lo mocador.

Dessenhèt amb la plumeta fina un perièr amb las sèt peras d'aur. Amb lo crin del chaval faguèt lo tronc e copèt las boclas de son pèl de seda daurada per faire las peras.

E lo lendeman matin, al moment que lo senhor montava sus son chaval viu per partir per la crosada, la joventa li lancèt lo mocador brodat.

Lo senhor lo sarrèt sus son cur e ordonèt que lo cordurèsson sus son drapèu blau de San Martin. E diguèt qu'a comptar d'aquel jorn, aquel arbre seriá l'emblèma de Perinhan.

Los jorns, los meses, los ans an passat dempuèi que lo jove senhor es partit...

Cada matin, dempuèi la cort del castèl en naut del puèch de Perinhan, Margarideta agacha la direccion del vent que bufa suls pins de la Clapa.

Cada dimenge, se'n va sus la barra del « Cascabèl » per veire se lo « marin » o lo « grèc » li fan pas tornar la galèra de son senhor aimat.

E coma sòrre Anna, vei pas que las ondadas que tresluçon jos lo sorelh de junh.

Un jorn pr'aquò, los Crosats se'n son tornats, barba e pels longs, e lo jove senhor ambe eles...

Margarideta l'a reconescut sul pic e a corregut cap a el.

El, l'a sarrada dins sos braces e l'a menada dins los apartaments del castèl per anonciar a son paire que Margarideta seriá son esposa.

Lo paire, qu'èra un sabi, a plan volgut que l'esposèsse, per de que sabià qu'aquela filha, qu'aimava tan la vida, las plantas e las bèstias, seriá una bona femna per son filh.

Se maridèron e faguèron fèsta al castèl de Perinhan pendent sèt jorns e sèt nuèits... e sus cada torre, i aviá un oriflama amb lo perièr que flotava .

E coma levava lo cap per mercejar lo cèl, Margarideta vegèt aquí, quilhada sul perièr vertadièr qu'aviá plantat al mitan de la cort, la palomba amiga qu'èra tornada per la reveire ...

E CRIC CRAC ! MON CONTE ES ACABAT.

NB : Aquela legenda del perièr a las sèt peras d'aur es estada escrita per los escolans de Perinhan a l'occasion d'un projècte pedagogic occitan menat per Andrea Astruc qu'èra la dirèctriça de l'escòla mairala de la comuna.